

F. t. l. vedr. folkepension.

Da relativt mange af de over 67-årige er selvstændige erhvervsdrivende, vil den samlede beskæftigelsesmæssige virkning af indtægtsreguleringen dog som nævnt være beskeden. Som følge heraf er der ikke medtaget eventuelle mindredgifter til arbejdsløshedsdagpenge.

I det følgende foretages en gennemgang af de udgiftsmæssige konsekvenser af de forslag, som i oversigtstabel 1 er sammenfattet i kolonnen for andre forslag.

Forhøjelsen af det halve grundbeløb til invalidepensionister med laveste invalidepension som følge af indregning af pensionstillægget i grundbeløbet anslås at medføre årlige merudgifter på 25 mill. kr.

Forhøjelsen af satserne for invaliditetsbeløbet, erhvervsudygtighedsbeløbet og invaliditetsydelsen til gifte i forbindelse med forhøjelsen af grundbeløbet for samgifte medfører merudgifter på i alt ca. 4 mill. kr. årligt.

Forhøjelsen af det fradragsfri beløb ved arbejdsindtægter for under 67-årige pensionister til samme beløb, som gælder for invalidepensionister efter de gældende regler, anslås skønsmæssigt at medføre en årlig merudgift på omkring 12 mill. kr.

Udgiften ved ophævelse af ventetillægsordningen, der blev indført pr. 1. juli 1975, anslås at medføre merudgifter på ca. 30 mill. kr. årligt i perioden 1979 til 1981. Merudgiften skyldes især, at der ikke længere vil være pensionister, der venter på pensionen, og hvor pensionen derfor under den gældende ordning spares for denne ventetid. Der er imidlertid også indeholdt i merudgiften en udgift til selve ventetillæggene, som stiger straks på grund af ordningens ophør, men som gradvis nedsættes i takt med, at pensionisterne afgår ved døden. Efter ca. 30 år er denne udgift bortfaldet.

Merudgiften ved forenklingen af de øvrige gældende ventetillægsordninger anslås til ca. 10 mill. kr. i 1979. Denne udgift vil være faldende i de efterfølgende år og være helt bortfaldet efter 10-15 år, efterhånden som gruppen af pensionister fra de ældre ventetillægsordninger afgår ved døden.

Forslaget om at beregne alderstillægget som et fast pristalsreguleret beløb i stedet for som en andel af grundbeløbet medfører en ganske lille besparelse, som bortfalder sammen med den nuværende udgift til alderstillæg over en årrække på ca. 10 år.

Flytning af det årlige tidspunkt for pensionernes fastsættelse fra 1. oktober til 1. januar antages ikke at medføre udgiftsmæssige konsekvenser. Der er nemlig efter pensionslovgivningen adgang til løbende at få omregnet pensionen ved ændringer i

indkomsten, og det må antages, at i de fleste tilfælde, hvor pensionisten aftrapper sin arbejdsindsats, hvilket er den typiske situation, vil pensionen blive omregnet i sammenhæng med nedsættelsen af indtægten. Den årlige fastsættelse har således overvejende betydning for mindre ændringer i indtægten, der kan være såvel stigende som faldende.

Rådighedsbeløbet for de personlige tillæg, som beregnes som et fast beløb pr. pensionist, vil som følge af indtægtsreguleringen af alderspensionen blive nedsat svarende til et fald i antallet af alderspensionister på ca. 10.000. Omvendt vil der være en lille tilgang af pensionister under 67 år på grund af forhøjelsen af det fradragsfri beløb for arbejdsindtægter.

Netto vil rådighedsbeløbet dog af disse grunde falde noget og derved kunne begrænse kommunernes muligheder for at yde personlige tillæg. Samtidig vil imidlertid de forskellige forslag om forbedringer af pensionisternes levestandard generelt nedsætte behovet for ydelse af personlige tillæg. Alt i alt skønnes det, at udgiften til personlige tillæg vil blive nogenlunde uændret.

Ophævelsen af tillæggene efter § 44 i invalidepensionsloven medfører kun en ganske lille besparelse, da der skønsmæssigt for tiden kun er højest 200 modtagere af tillæggene.

Ophævelse af bestemmelserne i folkepensionslovens § 7a og invalidepensionslovens § 9a, hvorefter grundbeløbet til en gift pensionist under 67 år, hvis ægtefælle er pensionist og over 67 år, ikke nedsættes under en vis grænse, vil kun medføre en meget beskeden besparelse, da skønsmæssigt kun få pensionister har fået deres pension nedsat hertil.

Udgifterne til varig kontanthjælp efter bistandsloven vil blive øget lidt som følge af forslaget om at forhøje grundbeløbet til samgifte. Udgifterne til forbigående kontanthjælp efter bistandslovens § 37 bliver nogenlunde uændrede. Samtidig bliver der imidlertid en vis mindredgift til kontanthjælp som følge af forhøjelsen af den laveste invalidepension. Alt i alt skønnes der herefter ikke at blive nogen ændring af udgifterne til kontanthjælp.

I alt skønnes bruttoudgifterne ved de ovennævnte forslag at blive ca. 80 mill. kr., og det øgede skatteprovenu for det offentlige anslås til ca. 35 mill. kr. årligt, jfr. også tabel 1.

Administrative konsekvenser.

Forslaget om at indregne pensionstillægget i grundbeløbet medfører, at pensionen for ca. 550.000 pensionister over 67 år bliver uafhængig af samtidig indtægt, når bortses fra den foreslåede indtægtsregulering af alderspensionerne. Hertil